

แบบฟอร์มการเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนจากกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ

1. ชื่อโครงการ/งาน/กิจกรรม

โครงการพัฒนาและยกระดับห่วงโซ่อุปทานโกโก้ครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้เกษตรกรใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี : Cocoa Competitiveness Suratthani

2. ชื่อเจ้าของโครงการ/หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

- 1.วิสาหกิจชุมชนโกโก้วิภาวดี อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี
- 2.กลุ่มผู้ปลูกโกโก้ ต.อรัญคามวารี อ.เคียนซา จ.สุราษฎร์ธานี
- 3.มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

3. หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจากมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ผู้ปลูกปาล์มน้ำมันท่าฉาง วิภาวดี จำกัด เมื่อปี พ.ศ. 2562 ได้มีมติส่งเสริมให้สมาชิกเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 23 ราย ปรับเปลี่ยนแนวทางการผลิต โดยการปลูกต้นโกโก้แซมในสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นรายได้เสริมและเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาราคาล์มน้ำมันทะลายที่ตกต่ำ โดยมีราคาขายเฉลี่ยเพียง 4.15 บาทต่อกิโลกรัมในช่วงเวลาดังกล่าว ต่อมาในปี พ.ศ. 2562 วิสาหกิจชุมชนโกโก้วิภาวดี ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งอย่างเป็นทางการกับสำนักงานเกษตรอำเภอวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี และเริ่มมีการขยายจำนวนสมาชิกผู้ปลูกโกโก้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 67 ราย ต้นโกโก้ จำนวน 24,480 ต้น นอกจากนี้ยังมีกลุ่มผู้ปลูกโกโก้ในตำบลอรัญคามวารี อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 10 ราย ต้นโกโก้ 7,000 ต้น ซึ่งถือเป็นเครือข่ายสำคัญที่สนับสนุนกันในระดับชุมชน โดยมีสมาชิกจำนวนหลายราย และต้นโกโก้ที่ให้ผลผลิตแล้วจำนวนมาก กำลังเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเชิงพาณิชย์

จากบริบทดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีในการพัฒนาโกโก้ให้เป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ที่มีอนาคตอย่างมั่นคง โดยเฉพาะเมื่อมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ ครั้งที่ 2/2567 ได้เห็นชอบให้โกโก้เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ และมอบหมายให้คณะกรรมการรับผิดชอบโดยตรง ภายใต้นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม นายเอกนัฏ พร้อมพันธุ์ ซึ่งมุ่งปฏิรูปภาคอุตสาหกรรมเกษตรสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ที่ทันสมัย สะอาด โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะพืชโกโก้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ตั้งแต่ผลสด เมล็ดแห้ง จนถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์

เช่น ช็อกโกแลต ผงโกโก้ เครื่องดื่มสุขภาพ สินค้าเพื่อความงาม ฯลฯ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวโน้มของธุรกิจยุคใหม่ เช่น ธุรกิจกาแฟ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และตลาดสุขภาพ ซึ่งล้วนเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีอัตราการเติบโตสูง

ทั้งนี้ ในช่วงครึ่งปีแรกของ พ.ศ. 2567 ประเทศไทยมีผลผลิตโกโก้รวม 1,061.78 ตัน และมีแนวโน้มว่าผู้ประกอบการรายใหม่จะให้ความสนใจนำทุกส่วนของโกโก้ ไม่ว่าจะเป็นเมล็ด เปลือก ใสน้ำ หรือแม้แต่กากจากกระบวนการหมัก มาใช้ในการผลิตสินค้าที่มีมูลค่าสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แม้ว่าผลผลิตโกโก้ของประเทศไทยยังมีมูลค่าทางการตลาดไม่มากนัก แต่แนวโน้มความต้องการของตลาดโลกกลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนถึงโอกาสอันมหาศาลในการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานของโกโก้ให้มีความสมบูรณ์ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ภาคใต้ของไทยที่มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น มรสุมเขตร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยระหว่าง 19–41 องศาเซลเซียส และปริมาณน้ำฝนสะสมตลอดปีมากกว่า 4,000 ลบ.ม. ซึ่งเอื้อต่อการเจริญเติบโตของต้นโกโก้อย่างยิ่ง

ดังนั้น โครงการพัฒนาและยกระดับห่วงโซ่อุปทานโกโก้ครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้เกษตรกรใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี : Cocoa Competitiveness Suratthani จึงถือเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคง เพิ่มศักยภาพในการผลิตและแปรรูปให้ได้มาตรฐาน รองรับการค้าสู่ตลาดระดับประเทศและสากล อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศได้ในระยะยาว

4. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อส่งเสริมและขยายพื้นที่การปลูกโกโก้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะในรูปแบบการปลูกแซมในสวนปาล์มน้ำมัน เพื่อใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่าและเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร
2. เพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตโกโก้ให้เข้าสู่มาตรฐาน FCC และแนวปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
3. เพื่อพัฒนาและยกระดับการแปรรูปผลผลิตโกโก้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน
4. เพื่อพัฒนาการสร้างแบรนด์และช่องทางการตลาดที่หลากหลายและยั่งยืน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มโกโก้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. เพื่อศึกษาและวิจัยร่วมกับสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ในการพัฒนานวัตกรรม สำหรับการยกระดับห่วงโซ่อุปทานโกโก้ครบวงจร

5. วิธีดำเนินงาน

โครงการพัฒนาและยกระดับห่วงโซ่อุปทานโกโก้ครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้เกษตรกรใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี : Cocoa Competitiveness Suratthani นี้ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาตลอดห่วงโซ่อุปทานโกโก้ ตั้งแต่การปลูก การจัดการผลผลิต การแปรรูป ไปจนถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางการตลาดอย่างยั่งยืน เพื่อเพิ่มรายได้และความมั่นคงให้กับเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์และสร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในพื้นที่ โดยดำเนินการประชุมร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และเกษตรกรในพื้นที่อำเภอวิภาวดี และอำเภอเคียนซา เพื่อชี้แจงเป้าหมาย แนวทาง และประโยชน์ของโครงการ พร้อมทั้งคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมในการขยายพื้นที่ปลูกโกโก้ โดยเฉพาะผู้ที่มีสวนปาล์มน้ำมันซึ่งสามารถใช้พื้นที่แซมในการปลูกโกโก้ได้

2. การส่งเสริมการปลูกและขยายพื้นที่เพาะปลูกโกโก้ โดยจัดหาและแจกจ่ายกล้าพันธุ์โกโก้ที่มีคุณภาพ พร้อมปัจจัยการผลิตเบื้องต้น เช่น ปุ๋ยอินทรีย์ วัสดุคลุมดิน และอุปกรณ์ดูแลรักษา สนับสนุนการจัดทำแปลงต้นแบบ เพื่อสาธิตระบบการปลูก การดูแล และการจัดการที่เหมาะสมในพื้นที่จริง และจัดอบรมการจัดการแปลง การตัดแต่ง การควบคุมโรคและแมลง และการบำรุงรักษาต้นโกโก้ให้เจริญเติบโตอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

3. การเพิ่มคุณภาพผลผลิตและพัฒนามาตรฐานการผลิต โดยการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับหลักการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม การหมักผลโกโก้อย่างถูกต้อง และการตากเพื่อให้ได้คุณภาพเมล็ดตามมาตรฐาน FCC (Federation of Cocoa Commerce) แนะนำระบบการผลิตที่สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) และให้การสนับสนุนการขึ้นทะเบียนแปลงเกษตร

4. การสนับสนุนการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ มีการจัดตั้งหรือพัฒนาโรงแปรรูปกลางของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้สามารถรองรับการแปรรูปเบื้องต้น เช่น การคั่ว บด บรรจุ และเก็บรักษา และมีการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์จากโกโก้ เช่น ผงโกโก้ ช็อกโกแลต เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์สุขภาพจากส่วนประกอบของโกโก้ โดยให้คำปรึกษาในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับตลาด และการขอการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อย. /มผช.

5. การส่งเสริมการตลาดและการสร้างแบรนด์ท้องถิ่น สนับสนุนการสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในระดับท้องถิ่น เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและความแตกต่างของสินค้า โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทั้งในระดับจังหวัดและภูมิภาค รวมถึงสนับสนุนการตลาดทั้งออฟไลน์และออนไลน์ เช่น ตลาดเกษตรกร ดิจิทัล เชื่อมโยงเครือข่ายกับผู้ประกอบการ ร้านกาแฟ โรงแรม หรือธุรกิจท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาด และการรับรู้ในวงกว้าง

6. การเชื่อมโยงกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีในการถ่ายทอดองค์ความรู้ งานวิจัย และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ สนับสนุนให้นักศึกษาและอาจารย์มีส่วนร่วมในการวิจัยผลิตภัณฑ์จากโกโก้ในระดับชุมชน

7. การติดตาม ถอดบทเรียน โดยจัดให้มีระบบติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนของโครงการและการประเมิน SROI เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและแก้ไขอุปสรรค สรุปผลลัพธ์ความสำเร็จและข้อเสนอแนะเพื่อการต่อยอดและขยายผลในพื้นที่อื่นในอนาคต

6. ขอบเขตการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาและยกระดับห่วงโซ่อุปทานโกโก้ครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าให้เกษตรกรใน จังหวัดสุราษฎร์ธานี : Cocoa Competitiveness Suratthani มีพื้นที่ดำเนินการครอบคลุมใน 2 พื้นที่หลัก คือ

1. วิสาหกิจชุมชนโกโก้วิภาวดี อำเภอวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกโกโก้ ตำบลธัญญะคามวารี อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยมีเกษตรกรเป้าหมายเบื้องต้นไม่ต่ำกว่า 100 ราย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ปลูกทั้งแบบแซมในสวนปาล์ม น้ำมันและพืชเศรษฐกิจอื่นๆในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อสร้างระบบการผลิตโกโก้แบบครบวงจร ตั้งแต่การปลูกจนถึงการแปรรูปและจัดจำหน่าย ขอบเขตการดำเนินงานจะแบ่งออกเป็น 5 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. กิจกรรมขยายพื้นที่ปลูกโกโก้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.1 คัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมในการขยายแปลงปลูก โดยเฉพาะในพื้นที่สวนปาล์มน้ำมันที่สามารถปลูกแซมได้

1.2 จัดหาและสนับสนุนกล้าพันธุ์โกโก้คุณภาพดี และวัสดุที่จำเป็นในการเริ่มต้นปลูก

1.3 ติดตามการเติบโตและการพัฒนาการของต้นโกโก้อย่างต่อเนื่อง

2. กิจกรรมเพิ่มปริมาณผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

2.1 ส่งเสริมเทคโนโลยีการจัดการแปลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบน้ำหยด การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ชาวบ้านในชุมชนหมักเอง

2.2 ถ่ายทอดความรู้ด้านการดูแลรักษาต้นโกโก้อย่างถูกวิธี

2.3 สนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มจัดซื้อวัตถุดิบหรือปัจจัยการผลิตร่วมกันเพื่อลดต้นทุน

3. กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตโกโก้

3.1 ถ่ายทอดเทคนิคการหมัก ตาก และจัดเก็บเมล็ดโกโก้ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

[illegible]

กิจกรรม	เป้าหมาย (หน่วยนับ)	(บาท)	เดือน											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3. กิจกรรมส่งเสริม คุณภาพและมาตรฐาน														
- อบรมสมาชิก	77 ราย	38,000												
-สร้างโรงอบแบบ 2 ระบบ	2 หลัง	1,600,000												
4. กิจกรรมเพิ่มมูลค่า ผลผลิตการแปรรูป	3 เครื่อง	550,000												
-จัดหาเครื่องจักรอุปกรณ์ (เครื่องคั่ว,เครื่องบด,ตู้แช่)														
-รับซื้อผลไม้สด	120 ตัน	600,000												
-อบรมการแปรรูปและ การตลาด	24 ชม.	152,000												
-บรรจุภัณฑ์	100,000 ชิ้น	300,000												
-พัฒนาอาคารให้ได้ มาตรฐาน GMP	3 ห้อง	180,000												
-เชื่อมโยงความร่วมมือกับ หน่วยงานรัฐฯ	3 ครั้ง	300,000												
5.เพิ่มมูลค่าจากวัสดุ พลอยได้-โกโก้														
-การแปรรูปเปลือกโกโก้	30 ตัน	90,000												
-ผิวเมล็ดโกโก้	1 ตัน	105,000												
-น้ำหมักโกโก้	50 ลบ.ล	75,000												
-อบรมสมาชิก	77 ราย	38,000												

8. งบประมาณ..4,752,000.....บาท

8.1 แผนการใช้เงิน (เงินจ่ายขาด..917,000.....บาท เงินยืมปลอดดอกเบี้ย....3,835,000.....บาท)

8.2 แผนการคืนเงิน10..... ปี

9. ตัวชี้วัดผลสำเร็จ

1. ด้านพื้นที่ปลูกและจำนวนเกษตรกร

1.1 เกษตรกรเข้าร่วมโครงการและได้รับการสนับสนุนไม่น้อยกว่า 100 ราย

1.2 พื้นที่ปลูกโกโก้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายในระยะเวลา 5 ปี

2. ด้านผลผลิตและคุณภาพ

2.1 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในแปลงที่เข้าร่วมโครงการนาร่องเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นไม่น้อยกว่า 600 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อสิ้นสุดโครงการ

2.2 เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนโกโก้ก้าวหน้าสามารถจำหน่ายผลโกโก้สดให้กับกลุ่มในราคาตลาดไม่น้อยกว่า 11 บาทต่อกิโลกรัม

2.3 ผลผลิตโกโก้ของสมาชิกผ่านการรับรองมาตรฐาน FCC และ GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของผลผลิตทั้งหมด

3. ด้านการแปรรูปและผลิตภัณฑ์

3.1 วิสาหกิจชุมชนมีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากโกโก้จำหน่ายไม่น้อยกว่า 3 ผลิตภัณฑ์

3.2 ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น อย. / มผช.

4. ด้านการตลาดและเศรษฐกิจชุมชน

4.1 มีการสร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์โกโก้ของชุมชนอย่างน้อย 1 แบรินด์

4.2 วิสาหกิจชุมชนมีช่องทางการจัดจำหน่ายทั้งออนไลน์และออฟไลน์ไม่น้อยกว่า 3 ช่องทาง

4.3 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด เช่น งานแสดงสินค้าหรือตลาดประชารัฐ ไม่น้อยกว่า 5 ครั้ง

4.4 รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ภายใน 5 ปี

10. กรอบแนวทางการจัดการปัญหา/ความเสี่ยงของโครงการ

เพื่อให้การดำเนินโครงการผลิตสินค้าโกโก้แบบครบวงจรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ โครงการจึงกำหนดแนวทางการจัดการปัญหาและความเสี่ยงที่สำคัญ ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านการผลิตและคุณภาพผลผลิต

ความเสี่ยง เกษตรกรบางรายยังขาดทักษะด้านการปลูก การดูแล และการหมักผลโกโก้อย่างถูกวิธี ส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของผลผลิต

แนวทางการจัดการ

- 1) จัดอบรมเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอในทุกช่วงฤดูกาลผลิต
- 2) จัดตั้งแปลงต้นแบบเพื่อสาธิตเทคนิคการดูแลที่ถูกต้อง

3) สนับสนุนโรงหมัก โรงตาก และอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับควบคุมคุณภาพผลผลิต

2. ความเสี่ยงด้านการแปรรูปและมาตรฐานผลิตภัณฑ์

ความเสี่ยง ขาดเครื่องจักรที่เหมาะสมและองค์ความรู้ในการแปรรูป รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน ออย. หรือ GMP

แนวทางการจัดการ

- 1) สนับสนุนเครื่องแปรรูปขนาดชุมชน พร้อมจัดอบรมการใช้งานและดูแลรักษา
- 2) ร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและหน่วยงานด้านมาตรฐาน เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ได้รับการรับรอง

3) ให้คำปรึกษาด้านบรรจุภัณฑ์และการขออนุญาตจากหน่วยงานรัฐ

3. ความเสี่ยงด้านการตลาดและช่องทางจำหน่าย

ความเสี่ยง วิสาหกิจชุมชนยังไม่มีช่องทางตลาดที่หลากหลาย และผลิตภัณฑ์อาจยังไม่เป็นที่รู้จักของผู้บริโภค

แนวทางการจัดการ

- 1) สร้างแบรนด์สินค้าในระดับชุมชน และพัฒนาการตลาดออนไลน์
- 2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น ออกร้าน งานแสดงสินค้า และประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลมีเดีย
- 3) ประสานความร่วมมือกับร้านค้า หน่วยงานรัฐ และเอกชน เพื่อขยายตลาดอย่างยั่งยืน

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกโกโก้เป็นพืชเสริม ลดความเสี่ยงจากพืชเชิงเดี่ยว และมีอาชีพที่มั่นคงมากขึ้น
2. ผลผลิตโกโก้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน FCC และ GAP สามารถจำหน่ายในราคาที่เหมาะสมและมีตลาดรองรับ
3. วิสาหกิจชุมชนสามารถแปรรูปโกโก้เป็นผลิตภัณฑ์หลากหลาย เพิ่มมูลค่า และสร้างแบรนด์ของตนเอง
4. ชุมชนมีระบบเศรษฐกิจที่หมุนเวียนในท้องถิ่น เกิดการจ้างงาน การถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาอย่างยั่งยืน

12. อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนฯ กำหนด